

BUDAPESTI KÓRUS

70 év. Jó kimondani a számot, felemelő érzés, hogy egy újabb kiváló együttes került a szép-korúak közé. Igen, szép-korú lett a Budapesti Kórus, a KOR minden örömeivel és bánatával együtt. A bánat pusztán annyi – persze az is nagy – hogy sok egykori dalostárs, jó barát, a közös sikerek részese már nem állhat a pódiumon. Az öröm viszont határtalan, mert VAN mire emlékezni, büszkének lenni, s érdemes előre nézni.

Volt egyszer egy Palestrina Kórus, amelyet Csáktornyai Gamauf László alapított 1916-ban, és volt egy Cecília Kórus, amelyet Bárdos Lajos hívott életre 1925-ben, a Városmajori templomban. Mindkét kórus tette a dolgát, a Palestrina bemutatta pl. Kodály: Psalmus Hungaricusát, Bartók Béla: Cantata Profanáját, a Cecília pedig szolgálta az Urat. Mindkét kórus célja közös volt: a zenei közízlést kívánta formálni zenekari-kíséretes vagy kíséret nélküli, „a capella” kórusművek magas művészi szinten való megszólaltatásával és az előadások lehetőségének megteremtésével. S e cél mindmáig él, az idők során, az eltelt 70 év alatt sem változott, remélem nem is fog.

A történelem viharai nem kímélték sem a Palestrina, sem a Cecília Kórust, elhallgattak, de nem örökre, mert 1941-ben Bárdos Lajos a két kórust egyesítette s azóta Budapesti Kórus Egyesület néven szerepelnek – a közönség nagy örömeire

Az énekkar Magyarország első számú oratóriumkórusa lett, bemutatók részese, NAGY művek tolmácsolója. Liszt Ferenc és Kodály Zoltán valamennyi jelentős művét énekelték, s e produkciókat lemezeikről is ismerhetjük. 30 szerző több mint 50 művét vették lemezre, az idők során több mint 300 oratórius művet szólaltattak meg, majd másfélezer koncerten léptek dobogóra és több mint 100 kiváló hazai és külföldi karmester intésére hangzott fel énekük. Jártak Ausztriában, Németországban, Hollandiában, Olaszországban, Franciaországban és másutt is, Liszt: Krisztus c. oratóriumának lemezfelvételével – amelyet Forrai Miklós vezetésével rögzítettek – Grand Prix díjat nyertek - nos, sorolhatnám a külhoni sikereket. Mégsem ez a meghatározó – bár kétségtelenül fontos tény. A döntő az, amit itthon tettek. Az, hogy generációk nevelkedtek „Népszerű oratóriumrészletek” c. lemezükön, hogy az iskolai énekórákon hosszú ideig őket hallhattuk, hogy az emberi hang szépségét megmutatták, hogy a közös munka, az együtt alkotás semmihez sem hasonlítható, köveket megmozgató erejét hittal, szeretettel – dacolva nehézséggel – átörökítették.

Az alapító Bárdos Lajost 1948-ban Forrai Miklós követte, aki 30 éven át állt az együttes élén. 1978-ban Margittay Sándort hívták a karnagy pulpitusra, őt 1984-ben Antal Mátyás követte. 2002-től – hosszabb, rövidebb ideig - Tóth András, Kaposi Gergely, Cser Miklós vezette a kórust, mígnem az idén Virágh András, a Belvárosi Főplébánia-templom zenei vezetője vette át az irányítást.

Bárdos zeneszerzői ars poeticáját Harmath Artúrnak írott leveléből ismerhetjük: „liturgikus szempontból ideálom a teljes tisztaság, egyesítve a praktikus követelményekkel.” A szavakat tett is követte: Bárdos III. miséjének érdekessége, hogy annak zenei anyagát Liszt: Koronázási miséjének Credo tételéből merítette.

Most, amikor Liszt Ferenc születésének 200. évfordulóját ünnepli a világ, olyan muzsikusként áll az együttes élén, akinek temploma egykor Liszt látogatásának színtere volt, akinek Édesapja is egyházi szolgálatban töltötte életét, s aki most, a szeptember 19.-i jubileumi koncerten Kodály: Budavári Te Deum mellett Liszt: Koronázási miséjét is vezényli. Azt a művet, amelyet egykor az alapító Bárdos Lajos is dirigált.

A Budapesti Kórus ünnepén okunk van az örömeire, mert e díj olyanokhoz kerül, akik valóban mindent megtettek azért, hogy örökségünk megmaradjon, hogy utódaink és megismerhessék a szépet és jót. Ez a mi nagyon is irigyelhető örökségünk: Liszt, Bárdos, Kodály, Forrai, Margittay, Virághék és persze a most 70 éves Budapesti Kórus. Éltesse őket Isten sokáig.

Vass M. Katalin